

دونالد ترامپ: «۴۷ سال آمریکا و جهان «بازی داده است.»!

بهرام رحمانی

bahram.rehmani@gmail.com

دونالد ترامپ، رییس جمهور ایالات متحده آمریکا، در پیامی تند جمهوری اسلامی ایران را متهم کرده است که ۴۷ سال آمریکا و جهان «بازی داده است.» ترامپ ایران را به کشتن شهروندان آمریکایی و سرکوب اعتراضات داخلی متهم کرده و هشدار داده که این وضعیت «ادامه نخواهد یافت.» ساعتی پیش از این موضع ترامپ، منابع ایرانی از پاسخ به پیشنهاد آمریکا خبر داده بودند و پاکستان گفت که این پیام را به آمریکا منتقل کرده است. یک مقام ایرانی به الجزیره گفته است پاسخ ایران «واقع بینانه و مثبت و بر پایان جنگ، تنگه هرمز و موضوع هسته‌ای» متمرکز است. بنیامین نتانیاهو هم در مصاحبه‌ای گفته است برای این که بتوان گفت جنگ به پایان رسیده، باید ذخایر اورانیوم غنی‌شده ایران از بین برود. در همین حال، فرمانده قرارگاه مرکزی خاتم‌الانبیا گفت که با مجتبی خامنه‌ای ملاقات کرده و رهبر جمهوری اسلامی «تدابیر جدیدی» را به او «ابلاغ» کرده است.

ترامپ می‌گوید پاسخ ایران درباره توافق پایان جنگ «کاملاً غیر قابل قبول» است

دونالد ترامپ، شامگاه یکشنبه ۲۰ اردیبهشت ۱۴۰۵، پاسخ ایران به طرح پیشنهادی آمریکا برای پایان جنگ را «کاملاً غیر قابل قبول» خواند. او در پیام کوتاهی در شبکه اجتماعی تروث سوشال نوشت: «من همین حالا پاسخ به اصطلاح «نمایندگان» ایران را خواندم. از آن خوشم نمی‌آید. کاملاً غیرقابل قبول است!»

مقام‌های پاکستانی نیز از تحویل این پاسخ به دولت آمریکا خبر دادند. به شکل رسمی جزئیاتی درباره محتوای این پاسخ منتشر نشده و رییس جمهور آمریکا نیز در این زمینه توضیح بیش‌تری نداده است.

آمریکا و ایران بعد از یک دور مذاکره حضوری در پاکستان که چند روز بعد از برقراری آتش‌بس در اسلام‌آباد برگزار شد، با ارسال طرح‌های پیشنهادی متقابل مشغول مذاکره بودند. آمریکا بعد از بی‌نتیجه ماندن مذاکره حضوری، محاصره دریایی بنادر ایران را آغاز کرد؛ در حالی که ایران از ابتدای جنگ تنگه هرمز را مسدود کرده است.

این مذاکرات برای پایان دادن به جنگی است که از روز نهم اسفند سال گذشته با حملات آمریکا و اسرائیل آغاز و خیلی زود به یک درگیری منطقه‌ای تبدیل شد.

دونالد ترامپ روز یکشنبه ایران را متهم کرد که سال‌ها است با ایالات متحده «بازی کرده» و به آن «خندیده» اما تأکید کرد که دیگر اجازه نخواهد داد ایران به آمریکا «بخندد.»

او با انتشار پیامی در شبکه اجتماعی خود، تروث سوشال، بدون آن که به محتوای پاسخ ایران که ساعتی پیش به پیشنهاد آمریکا برای توافق پایان جنگ داده شد اشاره کند، نوشت: «ایرانی‌ها ۴۷ سال است که ما را سر می‌دوانند، منتظر نگه می‌دارند، مردم ما را با بمب‌های کنار جاده‌ای می‌کشند، اعتراضات را سرکوب می‌کنند، و اخیراً ۴۲ هزار معترض بی‌گناه و غیرمسلح را از بین برده‌اند، و به کشوری که حالا دوباره عظمت یافته می‌خندند. اما دیگر نخواهند خندید!»

او در ابتدای این بیانیه ایران را متهم کرد که «۴۷ سال است که با ایالات متحده و بقیه جهان بازی کرده است.» (تعویق، تعویق، تعویق!) او در این پیام، دولت‌های دموکرات باراک اوباما و جو بایدن را متهم کرد که میلیاردها دلار در اختیار حکومت ایران قرار دادند و به‌ویژه اوباما را «گنج واقعی» برای جمهوری اسلامی خواند.

ترامپ: من نگفتم عملیات رزمی علیه ایران تمام شده است

دونالد ترامپ، یکشنبه ۲۰ اردیبهشت ۱۴۰۵، به شبکه آمریکایی ای بی سی گفت: «من نگفتم عملیات رزمی علیه ایران تمام شد، گفتیم آن‌ها شکست خورده‌اند.» رئیس‌جمهور آمریکا گفت: «ما نمی‌توانیم اجازه بدهیم ایران سلاح هسته‌ای داشته باشد، چون آن‌ها دیوانه‌اند. نمی‌توانیم اجازه دسترسی هسته‌ای به آن‌ها بدهیم. اوپا این کار را کرد. اگر من توافق هسته‌ای ایران را لغو نکرده بودم، الان سلاح هسته‌ای را داشتند و الان علیه اسرائیل و خاورمیانه و شاید حتی فراتر از آن استفاده می‌کردند. می‌دانید، آن‌ها در واقع موشک‌هایی دارند که دیدید می‌توانند به اروپا برسند.»

از ترامپ سؤال شد آیا این درست که عملیات رزمی علیه ایران تمام شده است. رییس‌جمهور آمریکا، پاسخ داد: «من این را نگفتم. من گفتیم آن‌ها شکست خورده‌اند اما این به این معنا نیست که کارشان تمام شده است. ما می‌توانیم دو هفته دیگر هم وارد عمل شویم و هر هدفی را بزنیم. ما اهداف مشخصی داریم که احتمالاً ۷۰ درصد آن‌ها را زده‌ایم اما اهداف دیگری هم هستند که می‌توانیم بزنیم.»

ترامپ گفت حتی اگر هم این کار را نکنیم، بازسازی سال‌های زیادی برای ایران طول می‌کشد. دونالد ترامپ، مانند همیشه، باز هم تهدید کرد که اگر ایران پیشنهاد اخیراً آمریکا را نپذیرند، بمباران ایران مجدداً آغاز خواهد شد.

تاکید نتانیاهو بر لزوم خروج ذخایر اورانیوم از ایران؛ «جنگ هنوز تمام نشده»

بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسرائیل نیز، اعلام کرد که جنگ مشترک آمریکا و اسرائیل علیه ایران «دستاوردهای زیادی داشته، اما تمام نشده است.» او در مصاحبه‌ای با برنامه «۶۰ دقیقه» شبکه سی بی اس که بخش‌هایی از آن روز یکشنبه پخش شد، گفت که هنوز «کارهایی برای انجام دادن» در ایران باقی مانده و اذعان کرد که تهران همچنان بسیاری از توانمندی‌هایی را که در آغاز جنگ داشت، حفظ کرده است.

جنگ آمریکا و اسرائیل از نهم اسفند سال گذشته آغاز شد که به کشته شدن رهبر سابق جمهوری اسلامی و شماری از فرماندهان و مقام‌های سیاسی و امنیتی ارشد جمهوری اسلامی انجامید. این جنگ بعد از ۴۰ روز با برقراری آتش‌بس متوقف شده است.

نتانیاهو گفت ایران نه اورانیوم غنی‌شده خود را تحویل داده و نه تاسیسات هسته‌ای‌اش را برچیده است؛ همچنین حمایت از نیروهای نیابتی خود را متوقف نکرده و با هیچ محدودیتی برای برنامه موشک‌های بالستیکش موافقت نکرده است.

نتانیاهو در بخشی از این مصاحبه گفت: «ما بخش زیادی از آن را تضعیف کرده‌ایم، اما همه آن‌ها هنوز وجود دارند و کارهایی باقی مانده که باید انجام شوند.» وقتی از او درباره نحوه رسیدگی به موضوع اورانیوم با غنای ۶۰ درصدی ایران که همچنان یکی از اهداف اصلی مذاکرات واشینگتن و تهران است، پرسیده شد، نتانیاهو گفت این مواد را می‌توان به صورت فیزیکی از ایران خارج کرد.

او توضیح داد: «من درباره ابزارهای نظامی صحبت نخواهم کرد، اما چیزی که رییس‌جمهور ترامپ به من گفته این است: «من می‌خواهم وارد آن‌جا شوم» و فکر می‌کنم این کار را می‌توان به صورت فیزیکی انجام داد. این مسئله، مشکل نیست. اگر توافقی داشته باشید و وارد شوید و آن را خارج کنید، چرا که نه؟ این بهترین راه است.»

رییس‌جمهور آمریکا به دفعات و در آخرین نوبت در روز چهارشنبه هفته گذشته بر لزوم تحویل دادن اورانیوم غنی‌شده ایران به ایالات متحده تأکید کرده است. او از زمان مبارزات انتخاباتی پیش از بازگشت به کاخ سفید وعده داده بود که اجازه نخواهد داد ایران به سلاح هسته‌ای دست یابد.

نگرانی مقام‌های تل‌آویو درباره احتمال دستیابی دونالد ترامپ رییس‌جمهوری آمریکا، به یک توافق جزئی با ایران افزایش یافته است. به گزارش روزنامه «اسرائیل هیوم» اسرائیلی‌ها معتقدند که یک توافق جزئی ممکن است به تهران فرصت دهد توانایی‌های خود در پرونده هسته‌ای و موشک‌های بالستیک و همچنین حمایت از نیروهای نیابتی‌اش را حفظ کند و امکان دسترسی ایران به منابع مالی کلان را فراهم سازد.

مقام‌های بلندپایه اسرائیلی معتقدند این سناریو «بدترین حالت» محسوب می‌شود؛ چراکه راه‌حلی جامع برای پرونده هسته‌ای ایران ارائه نمی‌دهد. بر اساس ارزیابی‌های اسرائیل، هرگونه توافق جزئی میان واشینگتن و تهران تضمین نخواهد کرد که اورانیوم غنی‌شده از ایران خارج شود یا مانع بازگشت این کشور به غنی‌سازی در آینده گردد.

همچنین پیش‌بینی می‌شود که قرار گرفتن تاسیسات هسته‌ای تحت یک نظام نظارتی سخت‌گیرانه، تنها به صورت محدود و جزئی انجام شود؛ امری که تضمین‌های کامل مورد مطالبه تل‌آویو را تأمین نمی‌کند.

این اظهارات در حالی مطرح می‌شود که ترامپ شامگاه شنبه تأکید کرد انتظار دارد «به‌زودی» پاسخ ایران را دریافت کند و اشاره کرد که تهران «همچنان به شدت خواهان دستیابی به توافق است.»

ایالات متحده اخیراً پیشنهادی اصلاح‌شده ارائه کرده بود که هدف آن دستیابی به توافقی محدود و موقت از طریق پیش‌نویس چارچوبی برای توقف درگیری‌ها است.

مواضع متناقض در ایران

در گزارش ایرنا، آمده است، بر اساس طرح پیشنهادی، در این مرحله مذاکرات، تمرکز بر موضوع خاتمه جنگ در منطقه خواهد بود. مسعود پزشکیان، رییس‌جمهور ایران نیز امروز در اظهاراتی گفت: «اگر سخنی از گفت‌وگو یا مذاکره مطرح می‌شود، معنای آن تسلیم یا عقب‌نشینی نیست». او افزود: «هدف از مذاکرات احقاق حقوق ملت ایران و دفاع مقتدرانه از منافع ملی است.»

خبرگزاری فارس نوشت: مجتبی خامنه‌ای به نیروهای ایرانی دستور ادامه عملیات را داد. سخنگوی ارتش جمهوری اسلامی ایران گفت: اگر دوباره مورد حمله قرار بگیریم، با سلاح‌ها، شیوه‌های جنگی و میدان‌های نبرد جدید پاسخ خواهیم داد.

خبرگزاری «فارس» روز یکشنبه گزارش داد، مجتبی خامنه‌ای رهبر ایران، در دیدار با سرلشکر پاسدار علی عبداللهی، فرمانده قرارگاه مرکزی خاتم‌الانبیا، «دستور جدیدی برای ادامه عملیات و مقابله قاطعانه با دشمنان» داده است.

این خبرگزاری افزود، سرلشکر پاسدار علی عبداللهی، دستورهای جدید را در دیدار با مجتبی خامنه‌ای دریافت کرده است. طبق این گزارش، عبداللهی در این دیدار، مجتبی خامنه‌ای را در جریان «میزان آمادگی نیروهای مسلح ایران» قرار داده است.

خبرگزاری فارس که زمان برگزاری این دیدار را مشخص نکرد، به نقل از عبداللهی نوشت: «نیروهای مسلح برای مقابله با هرگونه اقدام آمریکا و اسرائیل در آمادگی کامل قرار دارند.»

عبداللهی افزود: «در صورت ارتکاب هرگونه اشتباه از سوی دشمن، پاسخ ایران سریع و قاطع خواهد بود.»

بر اساس متن منتشرشده از تلویزیون رسمی ایران، زمان دقیق این نشست مشخص نشده و جزئیات بیش‌تری نیز ارائه نشده است.

پیش‌تر گزارش‌هایی درباره زخمی شدن مجتبی خامنه‌ای در حملات هوایی که در نخستین روز جنگ ۴۰ روزه رخ داد و به کشته شدن علی خامنه‌ای پدرش و رهبر پیشین ایران، انجامید، منتشر شده بود.

رهبر جدید جمهوری اسلامی ایران، از زمان انتصابش در اوایل ماه مارس تاکنون هیچ وقت به‌صورت علنی در صحنه حضور نداشته و پیام‌های او از طریق بیانیه‌های نوشته شده منتشر می‌شود.

در همین حال، محمد کرمی‌نیا، سخنگوی ارتش ایران نیز روز یکشنبه در بیانیه‌ای هشدار داد که در صورت حمله دوباره آمریکا به ایران، پاسخ این کشور با سلاح‌های جدید، روش‌های جنگی جدید و میدان‌های نبرد تازه همراه خواهد بود.

خبرگزاری فارس به نقل از سخنگوی ارتش ایران، گزارش داد که کشتی‌های متعلق به کشورهایی که به تحریم‌های آمریکا علیه ایران پایبند هستند، از این پس در عبور از تنگه هرمز با مشکلاتی روبه‌رو خواهند شد.

در همین راستا، نمایندگان مجلس ایران نیز اعلام کردند که در حال تدوین طرح قانونی برای رسمی کردن مدیریت ایران بر تنگه هرمز هستند؛ طرحی که شامل بندهایی برای ممنوعیت عبور کشتی‌های «کشورهای دشمن» می‌شود.

جمهوری اسلامی ایران، هم‌چنین آمریکا را تهدید کرده است که در صورت وقوع حملات بیشتر به کشتی‌های تجاری‌اش در خلیج پاسخ خواهد داد.

سپاه پاسداران ایران نیز شامگاه شنبه هشدار داد، هرگونه حمله به کشتی‌های ایرانی، به حمله نظامی گسترده علیه یکی از مراکز آمریکا در منطقه و نیز کشتی‌های دشمن منجر خواهد شد.

در عین حال، هنوز مشخص نیست، آیا ایران پاسخ خود را به پیشنهاد صلح آمریکا که دونالد ترامپ ارائه کرده و در انتظار آن است، پاسخ خواهد داد یا نه. تهران تاکنون درباره جواب خود موضع‌گیری علنی یا رسمی از خود نشان نداده است.

ارتش آمریکا نیز روز جمعه گذشته به دو نفتکش خالی که پرچم ایران را برافراشته بودند حمله کرد و خسارات سنگینی به آن‌ها وارد ساخت.

ارتش آمریکا اعلام کرد این دو کشتی تلاش کرده بودند که وارد یکی از بنادر ایران در خلیج عمان شوند؛ اقدامی که واشینگتن آن را نقض محاصره دریایی آمریکا تلقی کرده است.

از سوی دیگر، سپاه تاکید کرد، هیچ‌گونه تهدیدی علیه کشتی‌های متعلق به صادرات نفتی یا مسیرهای تجاری ایران را تحمل نخواهد کرد و ناوگان تجاری ایران تحت حفاظت نیروهای سپاه پاسداران قرار خواهد گرفت. ناشناس» قرار گرفت

اداره عملیات تجارت دریایی بریتانیا می‌گوید گزارشی از وقوع یک حادثه در فاصله ۴۳ کیلومتری شمال شرق دوحه، پایتخت قطر، دریافت کرده است. این اداره اعلام کرد که یک کشتی فله‌بر گزارش کرده که توسط یک «پرتابه ناشناخته» مورد اصابت قرار گرفته و آتش‌سوزی کوچکی در این کشتی رخ داده است. مارکو رابینو، وزیر امور خارجه آمریکا، در دیدار با شیخ محمد بن عبدالرحمن بن جاسم آل ثانی، نخست‌وزیر و وزیر خارجه قطر، درباره امنیت در خاورمیانه صحبت کرده است. آمریکا همچنان منتظر جواب ایران به طرح پیشنهادی صلح برای پایان دادن به جنگ است.

هدف قرار گرفتن تیب و اسلحه‌خانه نیروهای دریایی ایران در کنارک

به گزارش حال وش؛ روز جمعه ۱۸ اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۵، حوالی ساعت ۱۲ ظهر، تیب و اسلحه‌خانه نیروهای دریایی در شهرستان کنارک هدف حمله قرار گرفته و بر اساس ویدئوی ارسالی از محل، دود غلیظ ناشی از انفجار در آسمان منطقه قابل مشاهده بوده است.

به گفته منابع حال وش: «این محل پیش‌تر نیز در جریان تنش‌ها و درگیری‌های میان جمهوری اسلامی ایران و ایالات متحده آمریکا هدف حمله قرار گرفته بود و امروز مجددا صدای انفجار و برخاستن دود از محدوده این مرکز نظامی مشاهده شده است.»

منابع افزوده‌اند: «پس از وقوع انفجار، دود سیاه از فاصله دور نیز در آسمان کنارک دیده شده و فضای اطراف محل با حضور نیروهای نظامی و امنیتی همراه بوده است.»

این حمله در حالی رخ داده که شامگاه گذشته نیز تنش‌ها در آب‌های تنگه هرمز و دریای عمان میان نیروهای سپاه پاسداران و ناوشکن‌های آمریکایی شدت گرفته بود.

مقام‌های رسمی جمهوری اسلامی، درباره جزئیات حمله امروز به تیب دریایی کنارک، میزان خسارات یا تلفات احتمالی توضیحی منتشر نکرده‌اند.

ترامپ: اورانیوم غنی‌شده رژیم ایران را رصد می‌کنیم و آن را به دست می‌آوریم

رییس جمهوری آمریکا می‌گوید که اورانیوم غنی‌شده جمهوری اسلامی که در زیر آوار مدفون شده، تحت رصد آمریکا قرار دارد.

ترامپ روز یکشنبه ۲۰ اردیبهشت، در یک مصاحبه تلویزیونی گفت: «ما دیر یا زود (این اورانیوم غنی‌شده) را به دست خواهیم آورد. تحت رصد ما است.» او افزود که نیروی فضایی آمریکا این ذرات و مکان دفن آنها را زیر نظر دارند و اگر کسی وارد آن شود، ایالات متحده حتی از نام، نشانی، و شماره پرسنلی آن شخص مطلع خواهد شد.»

او با تاکید بر رصد این مکان، تاکید کرد: «اگر کسی به آن جا نزدیک شود، ما باخبر خواهیم شد و آن‌ها را منفجر خواهیم کرد.»

اشاره پریزیدنت ترامپ به ۴۵۰ کیلوگرم اورانیوم غنی‌شده ایران است که تابستان گذشته در حملات هوایی آمریکا به تاسیسات اتمی جمهوری اسلامی زیر خاک مدفون شد. ایالات متحده بارها اعلام کرده که این ذرات باید از ایران خارج شود. آمریکا دو روز قبل نیز ۱۳/۵ کیلوگرم اورانیوم غنی‌شده را از ونزوئلا خارج و به ایالات متحده منتقل کرد.

امارات از رهگیری دو پهپاد جمهوری اسلامی خبر داد

وزارت دفاع امارات متحده عربی اعلام کرد پدافند هوایی این کشور روز یکشنبه با دو پهپاد منتسب به جمهوری اسلامی مقابله کرده است.

بر اساس آمار منتشرشده از سوی وزارت دفاع امارات، حملات منتسب به جمهوری اسلامی از آغاز درگیری‌ها تاکنون به دوهزار و ۲۶۵ پهپاد، ۲۹ موشک کروز و ۵۵۱ موشک بالستیک رسیده است.

این اعلامیه در حالی منتشر شده که آتش‌بس میان آمریکا و جمهوری اسلامی همچنان شکننده توصیف می‌شود و کویت نیز از شناسایی پهپادهای «متخاصم» در حریم هوایی خود خبر داده بود. امارات در روزهای گذشته نیز از مقابله با حملات موشکی و پهپادی منتسب به جمهوری اسلامی خبر داده بود؛ حملاتی که تهران دست‌کم بخشی از آن‌ها را رد کرده است.

کویت از شناسایی چند پهپاد «متخاصم» در حریم هوایی خود خبر داد

ارتش کویت اعلام کرد بامداد یکشنبه چند پهپاد «متخاصم» را در حریم هوایی این کشور شناسایی و با آن‌ها مقابله کرده است. رویترز نوشته این نخستین حادثه از این نوع در کویت از زمان اجرای آتش‌بس جنگ با جمهوری اسلامی است. به گزارش رویترز، ارتش کویت جزئیات بیش‌تری درباره منشأ این پهپادها یا خسارت احتمالی منتشر نکرده است.

این حادثه در حالی رخ می‌دهد که آتش‌بس میان آمریکا و جمهوری اسلامی از ابتدا شکننده بوده است. رویترز در هشتم آوریل نوشته بود با وجود توافق دو هفته‌ای آتش‌بس، در همان روز نخست هم‌چنان درگیری‌هایی جریان داشت و کشورهای حاشیه خلیج فارس، از جمله کویت، بحرین و امارات، از حملات موشکی و پهپادی گزارش داده بودند.

کویت پیش‌تر نیز گفته بود پدافند هوایی این کشور در جریان جنگ با موشک‌ها و پهپادهای جمهوری اسلامی مقابله کرده؛ از جمله موجی از پهپادها در هشتم آوریل که به گفته رویترز زیرساخت‌های حیاتی را هدف گرفته بود.

در روزهای اخیر نیز امارات متحده عربی از مقابله پدافند هوایی خود با دو موشک بالستیک و سه پهپاد جمهوری اسلامی خبر داده بود؛ حملاتی که به نوشته رویترز سه زخمی بر جا گذاشت.

پایگاه مخفی اسرائیل در عراق

اسرائیل یک پایگاه مخفی در عراق ایجاد کرده بود

انات پلد و جرد مالسین / وال‌استریت ژورنال / ۹ مه ۲۰۲۶

به گفته افرادی آگاه از موضوع، از جمله مقام‌های آمریکایی، اسرائیل در صحرای عراق یک پایگاه نظامی مخفی ایجاد کرد تا از کارزار هوایی خود علیه ایران پشتیبانی کند و در اوایل جنگ نیز علیه نیروهای عراقی که نزدیک بود این پایگاه را کشف کنند، حملات هوایی انجام داد.

به گفته این منابع، اسرائیل این تاسیسات را که محل استقرار نیروهای ویژه و هم‌چنین مرکز پشتیبانی لجستیکی نیروی هوایی اسرائیل بود، اندکی پیش از آغاز جنگ و با اطلاع ایالات متحده ایجاد کرده بود.

تیم‌های جست‌وجو و نجات نیز در این پایگاه مستقر شده بودند تا در صورت سرنگونی خلبانان اسرائیلی وارد عمل شوند؛ هرچند تاکنون هیچ خلبان اسرائیلی سرنگون نشده است. یکی از منابع گفت هنگامی که یک جنگنده اف-۱۵ آمریکایی در نزدیکی اصفهان ساقط شد، اسرائیل برای کمک اعلام آمادگی کرد، اما نیروهای آمریکایی خود عملیات نجات دو خدمه این هواپیما را انجام دادند. اسرائیل، هم‌چنین برای حفاظت از این عملیات، حملات هوایی انجام داد.

این پایگاه اسرائیلی در اوایل ماه مارس نزدیک بود کشف شود. رسانه‌های دولتی عراق گزارش دادند که یک چوپان محلی فعالیت‌های نظامی غیرعادی، از جمله پرواز بالگردها، را در منطقه مشاهده و گزارش کرده بود و ارتش عراق برای تحقیق، نیروهایی را اعزام کرد. یکی از افراد آگاه گفت اسرائیل با انجام حملات هوایی مانع پیشروی نیروهای عراقی شد.

ارتش اسرائیل از اظهار نظر در این‌باره خودداری کرد. دولت عراق در آن زمان این حمله را که به کشته‌شدن یک سرباز عراقی انجامید، محکوم کرده بود. سه‌هبد قیس‌المحمداوی، جانشین فرمانده ستاد عملیات مشترک عراق، که یکی از نهادهای اصلی امنیتی این کشور است، در اظهاراتی درباره حمله اوایل مارس به رسانه‌های دولتی عراق گفت: «این عملیات بی‌ملاحظه بدون هماهنگی یا مجوز انجام شد.»

عراق در شکایتی که اواخر مارس به سازمان ملل ارائه کرد، اعلام کرد این حمله با مشارکت نیروهای خارجی و حملات هوایی انجام شده و مسئولیت آن را متوجه ایالات متحده دانست. با این حال، یکی از منابع آگاه گفت آمریکا در این حمله دخالتی نداشت.

این درگیری به طور گسترده در رسانه‌های عراقی و عربی بازتاب یافت و گمانه‌زنی‌هایی درباره هویت نیروهای درگیر ایجاد کرد.

پس از گزارش اولیه چوپان، نیروهای عراقی با خودروهای هاموی در سپیده‌دم به سوی محل حرکت کردند. محمدآوی گفت این گروه زیر آتش سنگین قرار گرفت که در نتیجه آن یک سرباز کشته و دو نفر دیگر زخمی شدند.

مقام‌های عراقی سپس دو یگان دیگر از «سرویس مبارزه با تروریسم» این کشور - که نقش مهمی در نبرد عراق با گروه داعش داشت - را برای جست‌وجوی منطقه اعزام کردند. این نیروها شواهدی یافتند که نشان می‌داد نیروهای نظامی پیش‌تر در آن منطقه حضور داشته‌اند.

محمدآوی به رسانه‌های دولتی گفت: «به نظر می‌رسد پیش از این حمله، نیرویی در منطقه حضور داشته که از پشتیبانی هوایی برخوردار بوده و فراتر از توانمندی یگان‌های ما عمل می‌کرده است.»

سختگوی دولت عراق، از اظهار نظر بیشتر درباره این حادثه یا این که آیا بغداد از وجود پایگاه اسرائیلی اطلاع داشته یا نه، خودداری کرد.

ایالات متحده نیز بارها برای حفاظت از پایگاه‌ها و دیگر دارایی‌های خود در عراق حملاتی انجام داده است.

در غزه، خطر فقط بمباران نیست؛ موش‌ها و حشرات هم جان می‌گیرند

۱۹ اردیبهشت ۱۴۰۵ - ۸ مه ۲۰۲۶

امانی ابو سلمیه، فقط ۱۰ روز پیش از عروسی‌اش در اردوگاه باشگاه ورزشی واقع در جنوب غزه در چادر نشسته بود و بررسی می‌کرد که برای تکمیل جهیزیه چه چیزهایی کم دارد، ماه‌ها طول کشیده بود که او توانست مقداری لباس و ملافه و وسایل دیگری برای عروسی خود فراهم کند.

او در گفت‌وگو با بخش عربی بی‌بی‌سی می‌گوید: «من جهیزیه و وسایل عروسی را که آماده کرده بودم به دوستانم نشان دادم... همه چیز آماده بود. روز بعد صدای موش‌ها را شنیدم. وقتی وسایلم را بررسی کردم دیدم بیشتر لباس‌ها را جویده‌اند و پاره کرده‌اند.»

«ضرر و زیان فقط مادی نبود بلکه عاطفی هم بود. من برای تهیه وسایل عروسی خیلی زحمت کشیده بودم. همه چیز خیلی گران است... و هیچ چیز از آسیب در امان نماند. ما قرار بود همه وسایلی که آماده کرده بودیم را به چادر خودمان ببریم تا خانواده داماد هم بتوانند آن را ببینند اما اتفاقی که افتاد ضربه روحی بزرگی بود.»

امانی ابو سلمیه به بی‌بی‌سی عربی می‌گوید: «ما شبانه آجر و چوب دور چادرها گذاشتیم اما موش‌ها باز هم می‌توانند درون چادر بیایند.»

به گفته سازمان ملل متحد، با وجود آتش‌بس اکتبر ۲۰۲۵ حدود هشت نفر از هر ده نفر در غزه با جمعیت ۲/۲ میلیون نفر هنوز در اردوگاه‌های موقت زندگی می‌کنند. بسیاری از خانه‌ها ویران شده است و حدود نیمی از منطقه هنوز تحت کنترل نیروهای نظامی اسرائیل است.

چادرها قرار بوده است پناهگاه موقت مردم باشد اما همان زمینی که چادرها بر آن قرار گرفته‌اند با افزایش و گسترش جوندگان و حشرات و در محیط آلوده و پر جمعیت منبع تهدید و خطر روزانه برای مردم شده است.

سازمان امداد پزشکی فلسطین به بی‌بی‌سی عربی می‌گوید که ویرانی زیرساخت‌ها باعث ایجاد محیط مناسبی برای گسترش و افزایش موش‌ها و بروز همه‌گیری‌ها شده است

امانی به بی‌بی‌سی عربی می‌گوید: «همین چند وقت پیش موش بزرگی داخل چادر ما آمد. مدام آجر و چوب دور چادر قرار می‌دهیم اما باز هم موش‌ها می‌توانند داخل چادر بیایند.»

باسل الدحنون که از شهر بیت‌لاهبیا، نزدیک مرز اسرائیل، آواره شده است، به نارسایی کلیه و دیابت مبتلاست و به همین دلیل تا زمانی که همسرش متوجه جاری شدن خون از پای او شد و بیدارش کرد، متوجه نشد که موشی در حال جویدن انگشت پایش بوده است.

باسل الدحنون، به بی‌بی‌سی عربی می‌گوید: «پای افراد مبتلا به دیابت نیاز به مراقبت دارد اما شرایط زندگی ما به شدت وخیم است.»

باسل الدحنون، ۴۷ ساله به بی‌بی‌سی عربی می‌گوید: «پای افراد مبتلا به دیابت نیاز به مراقبت دارد اما شرایط زندگی ما به شدت وخیم است. موش‌ها و پشه‌ها همه جا هستند و خطر گسترش بیماری‌ها با فرا رسیدن تابستان بیشتر می‌شود.»

«وضعیت چادرها تحمل‌ناپذیر است. موش‌ها و پشه‌ها مدام به ما حمله می‌کنند. بچه‌های من شب‌ها با ترس و هراس می‌خوابند چون دور و بر آن‌ها پر از هزارپاست.»

«این وضعیت خطرناک است چون موش‌ها ناقل بیماری‌های خطرناکی هستند و من حساسیت‌های شدید و سیستم ایمنی ضعیفی دارم.»

ماجد ابو رمضان، وزیر بهداشت تشکیلات فلسطینی اوایل آوریل هشدار داده بود که حضور گسترده موش‌ها در نوار غزه باعث تشدید خطرات بهداشتی می‌شود و از سازمان بهداشت جهانی درخواست تامین مواد لازم برای مهار موش‌ها کرده بود.

این وزارتخانه در ادامه گفت انباشته شدن زباله و ضایعات باعث افزایش و گسترش موش‌های کوچک و بزرگ و احتمال شیوع بیماری‌های خطرناک از طریق گازگرفتگی، ادرار و مدفوع این جوندگان و همچنین کک و کنه می‌شود.

برخی تلاش می‌کنند تا زباله‌ها را از محل‌های زندگی مردم دور کنند. این بیماری‌ها از مهم‌ترین بیماری‌هایی است که از طریق موش‌ها منتقل می‌شود:

تب هموراژیک (خون‌ریزی دهنده)

طاعون

تب ناشی از گاز گرفتگی موش

سالمونلا

خطر فقط موش‌ها نیستند. با فرا رسیدن تابستان خزندگان خطرناکی مانند مار و همچنین عقرب هم مشاهده خواهند شد. در اقامتگاه موقت در مرکز شهر غزه عفونتی که به نظر می‌رسد بر اثر گزش حشره نامشخصی ایجاد شده باعث بروز تب شدید دختر بچه‌ای شد.

ام رمیز، مادر دختر بچه می‌گوید: «پزشکان گفتند بر اثر ویروس است و ممکن است تا حدود ۳۰ روز ادامه پیدا کند. ۱۷ روز است که دخترم در این وضعیت است، خدا به دادمان برسد. من به او دارو می‌دهم که دردش تسکین پیدا کند اما او همچنان با تب شدید در بستر افتاده است.»

او می‌گوید دخترش ناگهان از خواب بیدار شد و جیغ کشید. «وقتی بیدار شدیم دیدیم حشره خیلی بزرگی او را گزیده است.» «تمام شب در ترس و هراس بودیم. حتی چراغ قوه نداریم که بتوانیم دور و برمان را ببینیم. تمام شبانه‌روز در ترس و نگرانی هستیم. حتی داخل چادر هم احساس امنیت نمی‌کنیم. چادر پاره و خراب است و هر بار هم آن را می‌دوزیم و رفو می‌کنیم باز پاره می‌شود.»

«تهدید واقعی»

محمد ابو عفش، مدیر سازمان امداد پزشکی در نوار غزه به بی‌بی‌سی عربی می‌گوید وضعیت اکنون وخیم‌تر شده است. او می‌گوید: «افزایش موش‌ها تبدیل به مشکل بزرگی شده است که سلامت عمومی را تهدید می‌کند به‌ویژه وقتی مواد غذایی و آب داخل چادرها را آلوده کنند.»

«مواردی از آسیب گزارش شده است و افراد به بیمارستان و مراکز درمانی منتقل شده‌اند. هرچند هنوز آمار دقیقی در این زمینه وجود ندارد اما موارد به‌طور آشکار افزایش پیدا کرده است که در صورت عدم اقدام پیش‌گیرانه فوری وضعیت فاجعه‌باری به وجود خواهد آورد.»

او گفت: «ما همچنین شاهد ظاهر شدن گونه‌هایی از جوندگان هستیم که پیش‌تر نبودند و آن هم در تعداد بسیار زیاد؛ موضوعی که تهدیدی جدی به شمار می‌آید و حتی می‌تواند به حمله به برخی اردوگاه‌ها منجر شود.»

ابوعفش می‌گوید هیچ‌گونه روش‌های مهار و کنترل وجود ندارد. نابودی زیرساخت‌ها، توانایی محدود مسئولان محلی برای تشکیل گروه‌های میدانی برای پیشگیری و همچنین ممنوعیت ورود مواد شیمیایی به غزه برای مقابله با جانوران موذی محیط مناسبی برای افزایش و گسترش جوندگان و بروز انواع بیماری‌های واگیردار ایجاد کرده است.

او خواستار مداخله فوری نهادهای بین‌المللی و اعمال فشار برای صدور مجوز ورود حشره‌کش‌ها و مواد لازم برای مقابله با جانوران موذی و همچنین سوخت مورد نیاز برای اجرای خدمات پاکسازی و ضدعفونی است.

اکنون برخی مردان جوان تلاش می‌کنند با روش‌هایی مانند استفاده از آفت‌کش‌های کشاورزی و قرار دادن تله‌های ساده در چادرها و دور کردن زباله‌ها از نزدیکی چادرهای اقامتی این وضعیت را مهار کنند.

محمد الاماوی، تولیدکننده محتوا در شبکه‌های اجتماعی از شهر غزه می‌گوید: «ما تلاش می‌کنیم با ابزارهای ساده‌ای که در اختیار داریم با موش‌ها و حشرات مقابله کنیم که به هر حال از هیچ کاری نکردن بهتر است.»

به گفته سازمان ملل جنگ در سراسر غزه بیش از ۶۸ میلیون تن آوار و ضایعات به جا گذاشته است از جمله حدود چهار میلیون تن پسماندها و زباله‌های خطرناک که ۱۳ برابر سنگین‌تر از بزرگ‌ترین هرم مصر است.

سازمان حفاظت محیط‌زیست وجود آلودگی آب در اطراف خارک را تأیید کرد

در حالی که پیش‌تر مقامات جمهوری اسلامی آلودگی آب‌های اطراف جزیره خارک را تکذیب کرده بودند، سازمان حفاظت محیط‌زیست ایران، وجود این آلودگی را تایید و اعلام کرد که ناشی از «نشست آب توازن یک نفتکش» بوده است.

بر اساس این اعلام، انتشار این آب توازن آلوده، منجر به بروز آلودگی در مجاورت جزیره خارک شد. «آب توازن» آبی است که کشتی‌ها و نفتکش‌ها برای حفظ تعادل، پایداری و ایمنی خود در مخازن مخصوص ذخیره می‌کنند. پیش‌تر مدیرعامل شرکت پایانه‌های نفتی ایران، از اساس هرگونه آلودگی در این منطقه را رد کرده بود.

در حالی که پیش‌تر مقامات جمهوری اسلامی، آلودگی آب‌های اطراف جزیره خارک را تکذیب کرده بودند، سازمان حفاظت محیط‌زیست ایران، وجود این آلودگی را تایید و اعلام کرد که ناشی از «نشست آب توازن یک نفتکش» بوده است.

رسانه‌های ایران، امروز دوشنبه ۲۱ اردیبهشت ۱۴۰۵، گزارش دادند که سازمان حفاظت محیط‌زیست پس از انجام «بررسی‌های میدانی، فنی و چندجانبه»، به این نتیجه رسید که «منشأ آلودگی مشاهده‌شده، تخلیه آب توازن آغشته به مواد نفتی از یک نفتکش بوده است که پیش از این در نزدیکی تنگه هرمز دچار آسیب‌دیدگی شده بود.»

این گزارش می‌افزاید که انتشار این آب توازن آلوده، منجر به بروز آلودگی در مجاورت جزیره خارک شد.

پیش‌تر عباس اسدروز، مدیرعامل شرکت پایانه‌های نفتی ایران، از اساس هرگونه آلودگی در این منطقه را رد کرده بود. او با «جعلی خواندن» گزارش‌های منتشرشده درباره وجود لکه نفتی در جزیره خارک ادعا کرد: «هیچ‌گونه نشتی در زیرساخت‌ها، مخازن ذخیره‌سازی، سیستم‌های اندازه‌گیری، اسکله‌ها، خطوط لوله این منطقه و کشتی‌های در حال بارگیری وجود ندارد.»

پیش از آن، رسانه‌های بین‌المللی بر اساس تصاویر ماهواره‌ای فاش کردند که «لکه عظیمی» که گمان می‌رود یک لکه بزرگ نفتی باشد، در نزدیکی جزیره خارک، پایانه اصلی صادرات نفت از ایران، مشاهده شده است.

شبهه خبری فاکس‌نیوز به نقل از کارشناسان می‌گوید این موضوع ممکن است نشانه‌ای از فروپاشی زیرساخت‌های نفتی جمهوری اسلامی باشد که زیر فشار فزاینده ایالات متحده قرار دارد.

به گفته تحلیل‌گرانی که خبرگزاری رویترز از آن‌ها نقل قول کرده است، این لکه که در تصاویر ماهواره‌ای کوپرنیکوس سنتینل بین دیده شد، منطقه‌ای به وسعت تقریباً ۴۵ کیلومتر مربع از غرب جزیره خارک را پوشانده بود.

مقامات آمریکایی بارها گفته‌اند که با محاصره دریایی جمهوری اسلامی، ذخایر نفت در ایران به زودی پر خواهد شد و رژیم ناچار می‌شود که تولید خود را کاهش دهد، امری که می‌تواند آسیب دائمی به میزان برداشت از چاه‌های نفت وارد کند.

نامه وریشه مرادی از زندان اوین: دار، ما را نمی‌شکنند؛ تنها ریشه‌هایمان را به ژرفای خاک می‌فرستد

وریشه مرادی که در زندان اوین تهران زندانی می‌باشد، طی نامه‌ای در شانزدهمین سالگرد اعدام شهدای ۹ مه، بیان کرده است: «هر نام، نه یک پایان، که زخمی ست زنده بر پیکر زمان.»

کمپین آزادی وریشه مرادی نامه‌ای از این زندانی سیاسی زن کورد در رابطه با شانزدهمین سالگرد اعدام شیرین علم‌هولی، فرزند کمانگر، علی حیدریان، فرهاد و کیلی، منتشر کرد.

متن کامل نامه منتشر شده از وریشه مرادی به شرح زیر می‌باشد:

«۱۹ اردیبهشت تنها یک تاریخ نیست، نقطه‌ای است که حافظه این سرزمین در آن می‌ایستد، مکث می‌کند و سنگین نفس می‌کشد. نام‌هایی در این نقطه جمع می‌شوند که حذف را پشت سر گذاشته‌اند و به حافظه تبدیل شده‌اند:

فرزاد کمانگر، شیرین علم‌هولی، فرهاد و کیلی، علی حیدریان، مهدی اسلامیان... و هر نام، نه یک پایان، که زخمی ست زنده بر پیکر زمان.

در این سرزمین، مرگ گاهی پایان نیست، بلکه ادامه سیاستی است با چهره‌های دیگر. و زندگی گاه نه برای زیستن، بلکه برای آزموده شدن در برابر ترس، در تعلیق نگه داشته می‌شود. روایت‌ها سنگین‌اند، اما سنگین‌تر از روایت، تکرار است؛ تکراری که در آن انسان‌ها یکی‌یکی از معنا جدا می‌شوند و به عدد فروکاسته می‌گردند به پرونده، به حکم، به خبری کوتاه.

و گویی در سطح، همه چیز به عادت نزدیک می‌شود. خبرها کوتاه‌تر، واکنش‌ها کم‌رنگ‌تر و رفتن انسان‌ها به زیرنویسی گذرا مبدل می‌گردد. اما در عمق، چیزی هنوز ایستاده و فراموش نمی‌کند. حافظه‌ای که در برابر این فرسایش، آرام، بی‌صدا، اما پیوسته مقاومت می‌کند.

و در دل همین تکرار، اسطوره‌ها دوباره جان می‌گیرند؛ نه در کتاب، که در واقعیتِ بی‌نامِ خشونت؛ چهره‌ای از ضحاک که برای آرام کردن ترس خود، هر روز سهمی از زندگی می‌طلبد و این تصویر در زمانه‌ای دیگر، در هیئتی تازه بر زمین سنگینی می‌کند؛ هیئتی که در آن حذف، نه استثنا، که قاعده می‌شود.

در چنین جهانی، همه چیز می‌تواند تهدید تلقی شود؛ حتی نفس کشیدن، حتی ایستادن، حتی اندیشیدن. و تلخ‌ترین حقیقت این است: مرگ نه فقط در وقوع، که در تداوم بی‌وقفه‌اش فرسوده می‌شود. تا آنجا که خبر رفتن جوانی در میان انبوه صداها به سطری کوتاه تقلیل می‌یابد، بی‌آنکه مکثی در زمان ایجاد کند.

اما هیچ مرگی نباید به عادت تبدیل شود و هیچ نامی نباید در تکرار، بی‌اثر گردد. چرا که هر زندگی، جهانی‌ست یگانه و هر پایان، شکافی‌ست که اگر دیده نشود، در جان جامعه عمیق‌تر می‌شود.

در دل این تداوم، چیزی از بین نمی‌رود؛ نام‌ها باقی می‌مانند، نه فقط به شکل خاطره، که به شکل پرسش. پرسش از اینکه چگونه باید زیست، وقتی جامعه همزمان هم زنده است و هم هر روز عزادار؟

این نام‌ها نه فقط گذشته‌اند و نه فقط تاریخ؛ نشانه‌ی زنده بودن حافظه‌اند. حافظه تاریخی که نمی‌توان آن را دفن کرد، بلکه در لایه‌های عمیق جامعه جریان دارد. حافظه تاریخی در چنین سرزمینی نمی‌میرد؛ از سطح زبان کنار می‌رود، در روایت‌ها پنهان می‌شود، در نام‌ها ادامه پیدا می‌کند و در لحظه‌هایی ناگهان، دوباره خود را آشکار می‌سازد.

مقاومت در این معنا، فقط ایستادن در برابر قدرت نیست، بلکه نگه داشتن حافظه‌ای است که اجازه خاموشی نمی‌دهد و ایستادگی بر این که آنچه رخ داده، نه پاک می‌شود، نه عادی و نه بی‌معنا. جامعه‌ای که حافظه‌اش زنده بماند، حتی در فشار، حتی در سکوت، در درون ادامه پیدا می‌کند، چون چیزی در آن هست که حذف‌پذیر نیست؛ وجدان اجتماعی. و تا زمانی که این وجدان زنده بماند، هیچ حذفی، آخرین کلمه نخواهد بود.

دار، ما را نمی‌شکند؛ تنها ریشه‌هایمان را به ژرفای خاک می‌فرستد.»

وریشه مرادی، اردیبهشت ۱۴۰۵

قوه قضاییه ایران: عرفان شکورزاده به جرم «جاسوسی برای آمریکا و اسرائیل» اعدام شد

دستگاه قضایی ایران می‌گوید که امروز عرفان شکورزاده را به جرم «همکاری با سرویس اطلاعاتی آمریکا و سرویس جاسوسی موساد» اعدام کرده است. میزان، خبرگزاری قوه قضاییه ایران گفته آقای شکورزاده اقدام به ارائه اطلاعات به «سرویس‌های دشمن» کرده و این اطلاعات «دارای طبقه‌بندی» بوده است.

در روزهای گذشته فعالان حقوق بشر با اشاره به انتقال او به زندان قزلحصار در خصوص احتمال اعدام این زندانی ابراز نگرانی کرده بودند. به نوشته رسانه‌ها آقای شکورزاده، ۲۹ ساله و دانشجوی نخبه دانشگاه علم و صنعت بوده که حکم اعدام برای او پس از «ماه‌ها نگهداری در سلول انفرادی و اخذ اعترافات اجباری» صادر شده بود.

کانون حقوق بشر ایران، جمعه ۱۸ اردیبهشت ۱۴۰۵ گزارش داد که دیوان عالی کشور حکم اعدام این «دانشجوی ممتاز مقطع کارشناسی ارشد مهندسی هوافضای دانشگاه علم و صنعت» را تأیید کرده است.

عرفان شکورزاده در بهمن‌ماه ۱۴۰۳، توسط اطلاعات سپاه با اتهام «جاسوسی و همکاری با کشورهای متخاصم» بازداشت شد.

او در یادداشتی از داخل زندان اعلام کرده بود «که تحت شکنجه و ماه‌ها حبس انفرادی، مجبور به اعتراف اجباری بر علیه خود شده است.»

به گفته منابع حقوق بشری، تاکنون هیچ‌گونه اطلاع‌رسانی رسمی و شفافی از سوی نهادهای وابسته به حاکمیت درباره جزئیات پرونده، روند دادرسی و مستندات اتهامات این دانشجوی نخبه منتشر نشده است.

از شروع جنگ آمریکا و اسرائیل با ایران، دستگاه قضایی ایران تاکنون ده‌ها زندانی را با اتهامات مختلف اعدام کرده است. به گفته گزارشگر ویژه شورای حقوق بشر سازمان ملل متحد در یک سال اخیر تعداد اعدام‌ها در ایران به شکل کم‌سابقه‌ای افزایش یافته، این روند پس از جنگ اخیر که نهم اسفند (۲۸ فوریه) با حملات اسرائیل و آمریکا آغاز شد، شتاب بیش‌تری گرفته است.

غلامحسین محسنی‌اژه‌ای، رییس قوه قضاییه، در هفته‌های اخیر بارها از دادستان‌ها خواسته است بدون اغماض و به سرعت به پرونده کسانی که بعد از شروع جنگ و یا در اعتراضات دی ماه بازداشت شده‌اند رسیدگی شود و احکام‌شان صادر و اجرا شود.

نهادهای حقوق بشر از دادرسی‌های ناعادلانه، نقض حقوق متهم و موج اعدام‌ها بر اساس «اعترافات» زیر شکنجه و فشار ابراز نگرانی کرده‌اند.

مای ساتو، گزارشگر ویژه سازمان ملل در امور حقوق بشر ایران، چهارشنبه گذشته (۲۹ آوریل / ۲۹ اردیبهشت) در شبکه ایکس، بار دیگر از وضعیت حقوق بشر در ایران ابراز نگرانی کرد: «من هم بیانیه فولکر تورک، کمیسر عالی حقوق بشر سازمان ملل متحد، در مورد ایران را تکرار می‌کنم و به او می‌پیوندم و از مقامات

ایرانی می‌خواهم که اعدام‌ها را متوقف کنند، افرادی را که خودسرانه بازداشت کرده‌اند آزاد کنند و امکان دسترسی به اینترنت را بازگردانند. استفاده از اتهامات امنیت ملی برای خاموش کردن صداهای مخالف، اجرای احکام اعدام بر مبنای اعترافات اجباری و هدف قرار دادن اقلیت‌های قومی و مذهبی الگوهایی هستند که من در طول ماموریتم مستند کرده‌ام و این اقدامات علیرغم آتش‌بس شکننده هم‌چنان ادامه دارند.»

خانم ساتو، هم‌چنین نوشت: «از زمان آغاز جنگ، حکومت اجرای اعدام دست‌کم ۲۱ مورد را اعلام کرده است، اما قطع اینترنت این نگرانی را ایجاد می‌کند که افراد بیش‌تری ممکن است دور از دید ما اعدام شده باشند. من عمیقاً نگران وضعیت نرگس محمدی هستم که بنابر گزارش‌ها وضعیتش در بازداشت رو به وخامت است و شیرین عبادی که جایش نامعلوم است. هم‌چنین گزارش شده است که مقامات دارایی‌های صدها شهروند ایران از جمله ۴۰۰ نفر را که در خارج از کشور زندگی می‌کنند، توقیف کرده و برچسب «خائن به وطن» به آن‌ها زده‌اند.»

بر اساس گزارش گروه‌های حقوق بشری، ایران پس از چین دومین کشور در جهان از نظر تعداد اعدام‌هاست.

فرهنگیان ایران خواستار توقف اعدام‌ها و آزادی زندانیان سیاسی شدند

شورای هماهنگی تشکل‌های صنفی فرهنگیان با یادآوری فرزند کمانگر و دیگر جان‌باختگان، ادامه اعدام‌ها و سرکوب‌ها را محکوم کرد و آزادی فوری زندانیان سیاسی و صنفی را خواستار شد.

شورای هماهنگی تشکل‌های صنفی فرهنگیان ایران، در بیانیه‌ای تازه، ضمن گرامی‌داشت یاد فرزند کمانگر، معلم و فعال مدنی کورد، و دیگر جان‌باختگان، به شدت از تداوم اعدام‌ها و فضای امنیتی حاکم در کشور انتقاد کرد. این شورا اعلام کرده است که در شرایط پس از جنگ با اسرائیل و آمریکا، فشارها و سرکوب‌ها افزایش یافته و خواستار توقف فوری اعدام‌ها و آزادی زندانیان سیاسی، عقیدتی و صنفی، به‌ویژه معلمان زندانی شد.

در این بیانیه، هم‌چنین نامه‌ای از فرزند کمانگر که پیش‌تر در زندان نوشته شده بود منتشر گردید. او در این نوشته با لحنی صمیمی خطاب به دانش‌آموزانش از رنج فقر، آرزوهای کودکان و نابرابری‌های اجتماعی سخن گفته و بر اهمیت زبان مادری، رویکردازی و امید به تغییر تأکید کرده بود.

فرزند کمانگر، به‌همراه سه زندانی سیاسی کورد دیگر، شیرین علم‌هولی، فرهاد وکیلی و علی حیدریان، در تاریخ ۱۹ اردیبهشت ۱۳۸۹ اعدام شدند؛ رویدادی که هم‌چنان در حافظه جمعی فرهنگیان و فعالان مدنی ایران زنده مانده است.

مصادره ۲۶۲ ملک در ایران در تنها ۷۰ روز

در تداوم سیاست سرکوب و ارباب قوه قضاییه جمهوری اسلامی از طریق توقیف اموال و دارایی‌های شهروندان، قوه قضاییه جمهوری اسلامی می‌گوید از آغاز جنگ در ۷ اسفند ۱۴۰۴ تاکنون (۲۰ اردیبهشت ۱۴۰۵)، دست‌کم ۲۶۲ فقره ملک متعلق به شهروندان را توقیف و مصادره کرده است.

اصغر جهانگیر، سخنگوی دستگاه قضایی در ایران، مالکان این املاک را که شهروندان ایران هستند، «وطن‌فروش، خائن و مزدور دشمن» خوانده و گفته بیشترین املاک توقیف‌شده مربوط به استان‌های «تهران، گیلان، البرز، مازندران و اصفهان» است.

به گفته سخنگوی قوه قضاییه جمهوری اسلامی، «این موارد علاوه بر حساب‌هایی است که از مزدوران و متهمین شناسایی و توقیف شده است. این موارد بعد از نهایی شدن در دادگاه به نفع ملت ایران مصادره خواهد شد.»

دادبان پیش‌تر از مصادره و توقیف اموال دست‌کم ۲۰۹ شهروند توسط قوه قضاییه در ایران خبر داده بود.

این توقیف‌ها در شرایطی صورت گرفته که هیچ دادگاه صالحی برای رسیدگی به اتهامات احتمالی تشکیل نشده است. افراد مشمول این اقدامات نه به حق دفاع دسترسی داشته‌اند و نه حتی از وجود پرونده قضایی علیه خود مطلع بوده‌اند.

همچنین، گزارش‌ها نشان می‌دهد این شهروندان هیچ‌گونه احضاریه، اخطار یا اطلاع قبلی دریافت نکرده‌اند. در چنین وضعیتی، نسبت دادن جرم یا توجیه توقیف اموال، بدون طی تشریفات قانونی و ارائه ادله، فاقد هرگونه اعتبار حقوقی است.

علاوه بر این، هیچ‌یک از اموال توقیف‌شده ارتباطی با ارتکاب جرم نداشته و صدور قرار تامین در این موارد کاملاً غیرقانونی است. توقیف اموال بدون اثبات جرم و بدون حکم قضایی معتبر، نقض آشکار اصول بنیادین حقوقی محسوب می‌شود.

به گزارش دادبان، توقیف اموال شهروندان، به‌ویژه ایرانیان خارج از کشور، بدون اطلاع قبلی، بدون امکان دفاع و بدون طی روند دادرسی عادلانه، مصداق روشن نقض حقوق مالکیت و غصب نامشروع اموال است. چنین اقداماتی عملاً به‌معنای سلب خودسرانه دارایی‌ها و استفاده از ابزارهای قضایی برای فشار، ارباب و حتی باج‌گیری سیاسی از شهروندان است.

افزایش قیمت نان؛ فشار هزینه‌ها در سفره مردم بیش‌تر شد

بر اساس این گزارش‌ها، در استان‌ها و شهرهایی از جمله اصفهان، یزد، مشهد و قم، نانواهایی در روزهای اخیر نان را با قیمت‌های جدید عرضه کرده‌اند.

در تهران نیز گزارش‌های میدانی حاکی است که قیمت‌های مصوب رعایت نمی‌شود و در برخی مناطق، ناوایی‌های سنگگ و بربری عملاً آزادپز شده‌اند و دیگر نان را با نرخ دولتی عرضه نمی‌کنند.

عصر ایران در گزارشی درباره گران‌فروشی نان نوشته یک ناوایی سنگگ، نانی را که باید با آرد دولتی ۷ هزار و ۶۰۰ تومان عرضه کند، ۲۰ هزار تومان فروخته است.

یکی از روشن‌ترین نشانه‌های رسمی این موج، همدان بود. صداوسیما به نقل از ابوذر گل‌محمدی، رییس اتحادیه ناوایان همدان، گزارش داد نرخ جدید نان از ۱۶ اردیبهشت در این استان اجرا شده است.

رییس اتحادیه ناوایان همدان، دلیل این افزایش را بالا رفتن هزینه‌های پخت نان عنوان کرده؛ از بیمه و دستمزد کارگری گرفته تا انرژی، خمیرمایه، اجاره ملک و سایر هزینه‌های ناوایی.

همین توضیح، تصویر اصلی ماجرا را روشن می‌کند: نهادهای صنفی از رشد هزینه تولید می‌گویند، اما نتیجه عملی آن، انتقال فشار به مصرف‌کننده است؛ آن هم روی کالایی که آخرین پناه سفره کم‌درآمدهاست.

در تهران، روایت رسمی چیز دیگری است. باشگاه خبرنگاران جوان امروز به نقل از معاون هماهنگی اقتصادی استانداری تهران، گزارش داد که «تا این لحظه» هیچ افزایش قیمتی در حوزه نان اعمال نشده و هرگونه تغییر باید از مسیر رسمی استانداری و دستگاه‌های مسئول اعلام شود. او هم‌زمان گفته به‌زودی نرخ‌های جدید نان در تهران ابلاغ خواهد شد.

اما بازار نان ظاهراً منتظر اطلاعیه رسمی نمانده است. عصر ایران در گزارشی درباره گران‌فروشی نان نوشته یک ناوایی سنگگ، نانی را که باید با آرد دولتی ۷ هزار و ۶۰۰ تومان عرضه کند، ۲۰ هزار تومان فروخته است.

این گزارش می‌گوید در برخی موارد فاصله نرخ فروش با قیمت مصوب به بیش از ۱۱ هزار تومان برای هر نان می‌رسد و اگر یک واحد روزانه هزار نان بفروشد، می‌تواند ماهانه تا ۳۳۴ میلیون تومان از محل گران‌فروشی درآمد داشته باشد. عصر ایران همچنین نوشته جریمه‌های چند ده میلیونی تعزیرات، در برابر چنین سودی بازدارنده نیست.

مسئله فقط گران‌فروشی چند ناوایی نیست. نظام قیمت‌گذاری نان سال‌هاست میان سه فشار گیر کرده است: یارانه آرد، هزینه واقعی تولید و قدرت خرید مردم. هر بار که دولت تلاش می‌کند قیمت رسمی را پایین نگه دارد، ناوایان از هزینه تولید می‌گویند؛ و هر بار که نرخ‌ها اصلاح می‌شود، فشار مستقیم به مردم منتقل می‌شود.

این روند برای خانواری که سید معیشتش به بیش از ۷۱ میلیون تومان رسیده و مزد پایه ماهانه کارگر حدود ۱۶ میلیون و ۶۰۰ هزار تومان است، فقط یک افزایش قیمت ساده نیست. نان، جایگزین بسیاری از اقلام حذف‌شده از سفره است؛ از گوشت و برنج گرفته تا سایر کالاهای گران‌شده. وقتی همین کالا هم با نرخ جدید، قیمت آزادپز یا گران‌فروشی پنهان عرضه می‌شود، یعنی فشار اقتصادی به حداقل‌ترین بخش سفره رسیده است.

اقدام جمهوری اسلامی در «قطع اینترنت» باعث اخراج صدها نفر از کارکنان شرکت‌های فناوری در ایران شده است

روزنامه «نیویورک تایمز» روز یکشنبه ۲۰ اردیبهشت، در گزارشی نوشت که تشدید بحران اقتصادی در ایران، در پی عملیات نظامی آمریکا و اسرائیل و همچنین محاصره دریایی تنگه هرمز، و قطعی اینترنت باعث اخراج گسترده کارکنان در بخش‌های مختلف اقتصادی شده است.

این گزارش به نقل از منابع تجاری در ایران می‌گوید ده‌ها شرکت بزرگ «فناوری» صدها نفر از کارکنان خود را اخراج کرده‌اند، و برخی رهبران کارگری هشدار داده‌اند که میلیون‌ها شغل ممکن است از دست برود.

بر اساس این گزارش، فشارهای اقتصادی ناشی از کاهش صادرات نفت، اختلال در تجارت، و حملات به زیرساخت‌های صنعتی، اقتصاد ایران را وارد مرحله عمیق‌تری از بحران کرده است.

نیویورک تایمز نوشت کاهش فعالیت شرکت‌ها و تعطیلی کسب‌وکارها می‌تواند درآمدهای مالیاتی حکومت ایران را نیز به‌شدت کاهش دهد. این روزنامه، هم‌چنین گزارش داده که قطع گسترده اینترنت در ایران روزانه ده‌ها میلیون دلار به اقتصاد کشور خسارت وارد کرده است.

در گزارش آمده است که شرکت تجارت الکترونیک «دیجی‌کالا» حدود ۲۰۰ نفر از کارکنان خود را اخراج کرده، و شرکت «کاموا» نیز فعالیت خود را متوقف کرده است. بنیان‌گذار این شرکت گفته است: «پس از دو جنگ و چندین ماه قطع اینترنت دیگر نتوانستیم از بحران عبور کنیم.»

این گزارش که تایمز اسرائیل نیز آن را بازتاب داده است، می‌افزاید حملات آمریکا و اسرائیل به تاسیسات نفت، گاز و مراکز صنعتی در ایران نیز به رکود تولید و کاهش فعالیت کارخانه‌ها منجر شده است. برخی کارخانه‌ها صدها کارگر را اخراج کرده‌اند، و بسیاری دیگر ساعات کاری را کاهش داده یا قراردادهای تمدید نکرده‌اند.

مخالفان جمهوری اسلامی و هم‌چنین بسیاری از ناظران امور ایران، بخش عمده مشکلات اقتصادی ایران را وجود فساد گسترده در حاکمیت جمهوری اسلامی و منحرف کردن منابع مالی به سمت حمایت از گروه‌های تروریستی و نیابتی می‌دانند.

بحران معیشتی کارگران پتروشیمی‌های چابهار؛ تعدیل دو هزار نیرو و معوقات مزدی کارگران

براساس گزارشات، وضعیت بحرانی کارگران پروژه‌های پتروشیمی منطقه آزاد چابهار ادامه دارد. تعدیل گسترده نیروهای بومی، عدم پرداخت مزایا و دستمزدهای ناچیز در کنار فقدان ایمنی کار، معیشت و جان کارگران را با تهدیدی جدی روبه‌رو کرده است.

کارکنان پروژه‌های استراتژیک پتروشیمی در جنوب بلوچستان با ارسال پیام‌های اعتراضی، از تشدید فشارهای معیشتی و بی‌توجهی مسئولان به حقوق اولیه خود خبر می‌دهند. بر اساس این گزارش‌ها، مجموعه‌های بزرگ پتروشیمی منطقه با ادعای «کمبود منابع مالی»، پرداخت مزایا را متوقف کرده و روند اخراج کارگران را سرعت بخشیده‌اند.

در حالی که تورم و هزینه‌های زندگی در مناطق مرزی و صنعتی به شدت افزایش یافته، حقوق بسیاری از کارکنان پتروشیمی بین ۱۲ تا ۱۵ میلیون تومان در نوسان است؛ رقمی که به هیچ عنوان پاسخگوی نیازهای اولیه خانواده‌ها نیست. علاوه بر این، کارت‌های خرید کارکنان بیش از دو ماه است که شارژ نشده و نیروهای عملیاتی، از جمله آتش‌نشانان «پتروشیمی نگین مکران»، با وجود ماهیت پرخطر شغل خود، بیش از سه ماه است که با حداقل دریافتی و بدون مزایا در حال فعالیت هستند.

آمارها نشان‌دهنده یک فاجعه شغلی در منطقه است. پیش از آغاز تنش‌های اخیر، حدود سه هزار نفر در این پروژه‌ها مشغول به کار بوده‌اند که اکنون نزدیک به دو هزار نفر از آن‌ها تعدیل شده‌اند. نکته قابل تأمل اینجاست که بخش اعظم نیروهای اخراج شده را کارگران بومی تشکیل می‌دهند، در حالی که اولویت ابقا در کار به نیروهای غیربومی داده شده است؛ امری که اعتراضات گسترده‌ای را در میان جامعه محلی چابهار برانگیخته است.

فشار اقتصادی تنها مشکل کارگران نیست؛ فقدان ایمنی و شرایط محیطی دشوار، جان کارگران را نیز به بازی گرفته است. طبق آمارهای مستند، در سال ۲۰۲۵ میلادی دست کم ۴۹ کارگر بلوچ در حوادث ناشی از کار، از جمله انفجار، خفگی و فقدان تجهیزات ایمنی کشته یا مجروح شده‌اند. از این میان، ۳۲ نفر جان خود را از دست داده‌اند که نشان‌دهنده بی‌توجهی مطلق کارفرمایان به استانداردهای حفاظتی در پروژه‌های صنعتی منطقه است.

کارگران معترض می‌گویند که هرگونه اعتراض به وضعیت موجود با تهدید به اخراج روبرو می‌شود. با توجه به شرایط جنگی و بن‌بست‌های اقتصادی اخیر، مدیریت مجموعه‌های پتروشیمی از این وضعیت به عنوان اهرمی برای سرکوب مطالبات صنفی استفاده می‌کنند. فعالان کارگری هشدار می‌دهند که تداوم این تبعیض‌ها و فشارها می‌تواند منجر به انفجار خشم اجتماعی در میان لایه‌های محروم جامعه بلوچستان شود.

جمع‌بندی

بسته‌شدن تنگه هرمز توسط حکومت ایران، در پاسخ به تهاجم اسرائیل و آمریکا، بحران‌هایی در جهان ایجاد کرد. ۲۰ سال گذار به سوی «سوخت‌های سبز» موجب قطع وابستگی بشر به نفت نشد. برخی از کشورهای واردکننده سعی می‌کنند با پیش‌بینی کمبودها، ذخیره‌های خود را افزایش دهند، اما زنگ اعلام بحران اقتصادی و ضرورت تجدیدنظری سخت به صدا درآمده است.

برای بسیاری از کشورهای واردکننده نفت و گاز در آسیا و جاهای دیگر، قطع ناگهانی جریان گاز و نفت از مبدأ خلیج فارس موجب ایجاد کمبودهایی در حمل و نقل و تولید برق و همراه با آن، افزایش بهای این مواد شده است. در فیلیپین، فردیناند مارکوس پسر، رییس جمهوری تصمیم به پیش‌دستی گرفت و «وضعیت اضطراری در انرژی» اعلام کرد و روزهای کاری مراکز دولتی در هفته را به ۴ روز کاهش داد. کشورهایی دیگر هم مدارس را تعطیل نموده و ساعات کار را کاهش دادند یا مثل کره جنوبی، سقفی برای قیمت عمده فروشی مواد نفتی تعیین کردند تا از خشم مصرف‌کنندگان بکاهند. ایالات متحده هم، با وجود وابستگی اندک به واردات، از افزایش نرخ نفت در امان نمانده و افزایش بهای بنزین در جایگاه‌ها بر بودجه خانواده‌های دارای درآمد کم و متوسط سنگینی می‌کند. عوامل زمین‌شناسی نشان‌دهنده مرکزیت کشورهای خلیج فارس در معادله نفت و گاز جهان است. ذخایر اصلی نفت و گاز در محل تقاطع رودخانه‌های نزدیک به این منطقه قرار دارند که مواد آلی در طول میلیون‌ها سال زیر شن و ماسه و گل و لای بر اثر گرمای داخلی زمین به مواد سوختی بدل شده‌اند. این فرآیند در خلیج فارس، محل تقاطع رودخانه‌های دجله و فرات بیش‌تر از جاهای دیگر جهان به چشم می‌خورد، در حدی که بیش‌ترین ذخایر نفت (۴۸ درصد) و گاز (۴۰ درصد) جهان در آن قرار دارند.

روسیه و ایالات متحده، به دلایل تاریخی، نخستین تولیدکننده‌های کنونی نفت و گاز هستند اما کشورهای خلیج فارس در میان تامین‌کنندگان اصلی بازار بین‌المللی بوده و بی‌تردید در سال‌های آینده هم چنین خواهند بود. بنابر اعلام «انستیتو انرژی» مستقر در لندن، ۶ کشور خلیج فارس (ایران، عراق، کویت، قطر، عربستان سعودی و امارات متحده عربی) در سال ۲۰۲۴ (آخرین سال مورد بررسی)، حدود ۳۵ درصد از صادرات جهانی نفت را تامین کرده‌اند.

درمورد قطر هم، این کشور به تنهایی یک پنجم صادرات جهانی گاز طبیعی مایع را تامین می‌کند. به علاوه، خلیج فارس صادرکننده بسیاری از مشتقات این دو ماده سوختی است. بنابر برخی از ارزیابی‌ها، اکنون تولید جهانی یک سوم اوره، مهم‌ترین ترکیب در کودهای ازت دار، و یک چهارم تولید جهانی آمونیاک، از مشتقات گاز طبیعی و نیز مورد استفاده در ساخت انواع کودها، از منطقه خلیج فارس است. میلیون‌ها کشاورز در کره زمین -به ویژه از زمانی که تحویل این مواد از روسیه و اوکراین که تولیدکننده آن‌ها هستند به خاطر جنگ دچار اختلال شده- وابسته به تامین آن‌ها از کشورهای خلیج فارس شده‌اند.

آبراهه تنگی که این خلیج را به اقیانوس هند مرتبط می‌کند تنگه هرمز است که بستن آن در زمان جنگ آسان است. فزون براین، این گذرگاه از این رو ارزش راهبردی دارد که خط لوله‌های کمی برای انتقال مواد سوختی به بقیه جهان وجود دارد و بیش‌ترین حمل و نقل آن توسط کشتی انجام می‌شود.

روسیه، که پیش‌تر نخستین صادرکننده نفت و گاز طبیعی، به ویژه به اروپا بود، برتری خود را به دلیل تحریم‌های غرب و عوارض دیگر حمله به اوکراین از دست داد. در سال ۲۰۲۰، سهم آن در واردات نفت اروپا ۵۳ درصد و در مورد گاز طبیعی، که از طریق خط لوله منتقل می‌شد، ۳۸ درصد بود. این ارقام در سال ۲۰۲۴ به ترتیب به ۱۲ و ۲۲ درصد کاهش یافت.

در این میان، ایالات متحده هم می‌کوشد از افزایش تقاضای جهانی و کاهش تولید روسیه بهره‌برد و ظرفیت صادرات خود، به ویژه در مورد گاز طبیعی مایع، به اروپا را افزایش دهد. اما، در شرایطی که خود این کشور نخستین مصرف‌کننده نفت و گاز است، مقدار تولیدی که بتواند به خارج فروخته شود محدود است. در ۱۸ مارس، موشک‌های جمهوری اسلامی ایران به دو «واحد» مایع‌سازی قطر برخورد کردند که تعمیر آن می‌تواند بین ۳ تا ۵ ماه به درازا کشد. این واحدها که تولید آن‌ها عمدتاً به بلژیک، چین، ایتالیا و کره جنوبی فرستاده می‌شود، حدود ۱۷ درصد از توان صادرات قطر است.

بنابر آخرین داده‌های اعلام شده توسط «آژانس بین‌المللی انرژی» (AIE)، مصرف سوخت جهانی تا سال ۲۰۳۵ (با این فرض که سیاست‌های کنونی تداوم یابد)، ۱۴ درصد افزایش خواهد یافت. برای یافتن این منابع اضافی، در عین تسریع در گذار به سوی سوخت‌های سبز، کشورها می‌باید انجام سرمایه‌گذاری‌هایی را در زمینه افزایش توانایی‌های استخراج، تولید و توزیع بپذیرند و کشورهای واردکننده هم می‌باید تاسیسات بندری و فرآوری یا روآوردن به سوی منابع سوخت جایگزین را توسعه دهند. این تغییر جهت دادن‌ها هزینه‌ای سیاسی و مالی خواهد داشت و در سطح کشورها هم بحث و جدل‌های تندی برخواهد انگیزخت. این تحولات بی‌تردید در آسیا و اروپا دگرگونی‌هایی ناگوار ایجاد خواهد کرد چون در کشورهایی از گزینه گاز به‌عنوان «سوخت گذار» به جای ذغال سنگ و سوخت‌های تجدیدپذیر برای تولید برق استفاده می‌شود. امروز، همه این برنامه‌ها به حالت تعلیق درآمده‌اند و هیچ‌کس نمی‌داند که این بحران، کی و چه‌طور پایان خواهد یافت.

به‌عنوان نمونه، ژاپن و کره جنوبی در نظر دارند سهم نیروی اتمی در تولید خود را افزایش دهند و هند و اندونزی از ذغال سنگ استفاده کنند. به گزارش خبرگزاری «رویترز»، منابع آگاه اعلام کردند که طرح جدید بر یک یادداشت تفاهم کوتاه‌مدت به‌جای توافق صلح جامع استوار است؛ موضوعی که شدت اختلافات میان دو طرف را نشان می‌دهد و بیانگر آن است که هر توافقی در این مرحله، موقتی خواهد بود.

هم‌چنین این منابع توضیح دادند که این پیشنهاد در سه مرحله اجرا خواهد شد. اول پایان رسمی جنگ، دوم حل بحران تنگه هرمز و سوم رفع محاصره آمریکا. بعد از این سه مرحله گشایش یک بازه ۳۰ روزه برای مذاکره درباره توافقی گسترده‌تر که پرونده هسته‌ای را نیز شامل شود. دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری آمریکا، دوشنبه ۲۱ اردیبهشت، اعلام کرد که در حال بررسی از سرگیری «پروژه آزادی» در تنگه هرمز است، اما هنوز تصمیم نهایی نگرفته و معتقد است آتش‌بس با ایران اکنون در بخش احیا و مراقبت‌های ویژه «ICU» قرار دارد.

آوار اصلی این بحران بر سر مردم ایران، به ویژه کارگران و محرومان جامعه ایران فرو ریخته است. قیمت کالاهای اساسی در یک سال تا ۳۷۵ درصد جهش کرده، اما توصیه‌های مکرر دولت برای «صرفه‌جویی» است؛ مردمی که مدت‌هاست نه جایی برای صرفه‌جویی دارند و نه اعتمادی به وعده‌های تکراری. به گزارش رویداد ۲۴، دولت ظاهراً یک راه‌حل ثابت برای همه بحران‌های اقتصادی پیدا کرده است؛ از مردم بخواهد کمتر مصرف کنند. برق کم‌تر، آب کم‌تر، اینترنت کم‌تر، توقع کم‌تر. گویی مسئله اصلی اقتصاد ایران نه تورم افسارگسیخته، نه سقوط قدرت خرید و نه سیاست‌گذاری‌های ناکارآمد، بلکه «زیاد مصرف کردن مردم» است.

اظهارات اخیر مسعود پزشکیان درباره ضرورت صرفه‌جویی و تکمیل «دستاوردهای میدان نظامی در میدان اقتصادی» در شرایطی مطرح می‌شود که بخش بزرگی از جامعه دیگر چیزی برای صرفه‌جویی ندارد. خانواده‌ای که امروز بخش عمده درآمدش صرف خرید چند قلم کالای خوراکی می‌شود، دقیقاً باید از کدام رفاه اضافه بزند؟

آمارها تصویر بی‌رحمانه‌ای از واقعیت اقتصادی ایران ارائه می‌دهند. طبق داده‌های مرکز آمار، هزینه تامین اقلام اساسی خوراکی طی یک سال حدود ۲/۵ برابر شده است. روغن، برنج، مرغ و تخم‌مرغ به کالاهایی تبدیل شده‌اند که هر بار خریدشان، شوک تازه‌ای به خانوار وارد می‌کند. حالا سهم خوراکی‌ها از درآمد خانواده کاری به ۶۶ درصد رسیده؛ یعنی مردم عملاً برای زنده ماندن کار می‌کنند، نه برای زندگی.

دولتی که نتوانسته تورم را مهار کند، ارزش پول ملی را حفظ کند یا حتی ثبات روانی به بازار بدهد، حالا از مردم می‌خواهد با «همراهی» خود جنگ اقتصادی را خنثی کند؛ انگار مردم تاکنون هزینه این جنگ را نداده‌اند.

دولتی که جز سرکوب و سانسور، زندان و شکنجه، اعدام و ترور، دزدی و غارت اموال عمومی و بحران‌آفرینی خاصیت دیگری ندارد!

دوشنبه بیست و یکم اردیبهشت ۱۴۰۵ - یازدهم مه ۲۰۲۴